

(La séance publique est ouverte à 14.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, Président | Ech maachen d'Sitzung op.

2. 7892 – Projet de loi portant modification :

1° de la loi communale modifiée du 13 décembre 1988 ;

2° de la loi modifiée du 10 juillet 2011 portant organisation de l'Institut national de la statistique et des études économiques et modifiant la loi modifiée du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État ;

3° de la loi modifiée du 19 juin 2013 relative à l'identification des personnes physiques

Den éischte Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7892 iwwert d'Verréckele vum Datum vun de Gemengewalen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An ech ginn d'Wuert un d'Madamm Rapportrice, déi honorabel Madamm Simone Asselborn-Bintz. Madamm Asselborn-Bintz, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Égalité entre les femmes et les hommes

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP), rapportrice | Merci, Här President. Kolleginnen a Kollegen, ech mengen, ech brauch hei an dësem Haus kengem iwwert d'Wichtigkeet vu Walen ze schwätzen, dass dëst Recht – well ech schwätzen ëmmer ganz gäre léiwer vu Recht wéi vu Pflicht, obschonn et eng Pflicht ass – d'Basis ass vun all Demokratie.

Well et gëtt nach ëmmer Länner, déi keng fräi Walen hunn, a wou d'Bierger keng Méiglechkeeten hunn, demokratesch ofzestëmme, wie si representéiere soll. An dat ass net akzeptabel! Grad dofir sinn ech frou, dass mir hei zu Lëtzebuerg wielen dierfen an och musse goen. A grad dofir ass et wichteg, dass och all Mënsch vun dëser Pflicht Gebrauch mécht a wile geet.

D'nächst Joer hu mer dann e sougenannt Superwale. Zwou Wale falen openeen: d'Gemengewalen an d'Chamberwale. Dass dëst net zesummen op deem selwechten Dag kann organiséiert ginn, dat lichter och jiddwerengem an.

Dëse Projet de loi 7892, deen ech elo d'Chance hunn, Iech ze presentéieren, gesäit e puer Ännerungen um Gemengegesetz vir.

De Projet de loi gouf den 30. September 2021 vun der Inneministesch Taina Bofferding deposéiert. Mir kruten de Projet an der Kommissioun den 9. Juni presentéiert, an an där Reunioun selwer hu mer och den Avis vum Staatsrot vum 22. Mäerz analyséiert, deen dann awer och just e puer punktuell Remarken zum Projet gemaach huet. Ech gouf an där selwechter Sitzung och Rapportrice genannt, a mir hunn de Rapport unanime ugeholl.

Et gëtt proposéiert, e puer Ännerungen um Gemengegesetz virzehuelen, déi der Tatsaach da Rechnung droen, dass d'Gemengewalen d'nächst Joer weinst den Nationalwale am Oktober virgezu ginn. Iwwer e groussherzoglecht Reglement gouf den Datum op den 11. Juni 2023 festgeluecht.

De Projet de loi gesäit och vir, dass an Zukunft d'Zuel vun de Conseillere, Conseillère a Schäfte a Schäfteinnen an all Gemeng net méi op Basis vun der Volkszählung arrétéiert gëtt, mee dass een dofir

d'Informationen aus dem Registre national des personnes physiques benotzt. Vu dass dëse Register permanent zu jour gehale gëtt, ass dee méi realitéitsno wéi d'Volkszählung, déi u sech nëmme all zéng Joer gemaach gëtt.

An der Konsequenz ginn dann elo dräi Gesetzer ofgeännert: d'Gemengegesetz, d'Gesetz iwwert de Statec an d'Gesetz iwwert d'Identifikatioun vu physische Persounen.

Dës Modifikatiounen betreffen den Datum, op deem d'Zuel vun de Conseillere a Conseillère a Schäfte a Schäfteinne pro Gemeng festgehele gëtt, d'Dauer vun hirem Mandat an den Zäitpunkt no de Wale, ab deem dat neit Mandat ufänkt.

Wann d'Wale am Oktober stattfannen, kann dee scheidende Gemengerot jo net iwwert den 31. Dezember eraus am Amt bleiwen. Dës Dispositioun gëtt dann elo esou ugepasst, dass hiert Mandat spëtstens dee leschten Dag vum zweete Mount no de Wale op en Enn geet. Dat heescht, fir d'Wale am Juni d'nächst Joer wär dat dann deemno den 31. August.

Den Datum, op deem d'Zuel vun de Conseillere a Conseillère a Schäfte a Schäfteinne pro Gemeng festgehele gëtt, bleift den 31. Dezember, wa Gemengewale am Oktober sinn, gëtt awer op den 30. September virverleecht fir d'Wale, déi elo am Juni sinn.

D'Mandatsdauer vu sechs Joer gëtt dann och net onbedéngt gerechent op den 1. Januar no de Wale, mee ab dem éischten Dag vum drëtten Mount no de Wale, wat dann eeben am Fall vun de Wale am Juni d'nächst Joer den 1. September wär.

Wéi den ofgeännerten Artikel 5bis virgesäit, bleift dann eeben de scheidende Gemengerot awer am Amt, bis den neie Buergermeeschter a Schäfteer nominéiert an assermentéiert sinn an deen neie Gemengerot agesat ass.

Eng weider Ännerung betrëfft, wéi gesot, d'Volkszählung. Och wann dës net méi ausschlaggebend ass fir d'Festlee vum der Zuel vun de Gewielten, esou gëtt se dach awer an Zukunft och an Zesummenaarbecht tëschent de Gemengen an dem Statec duerchgefouert. D'Modalitéit vun der Zesummenaarbecht ginn iwwer Reglement grand-ducal festgeluecht. Well d'Referenzen op d'Volkszählung an den aktuellen Artikelen 4 a 5ter vum Gemengegesetz ewechfalen, mussen d'Referenzen op den Artikel 5ter am Gesetz iwwert de Registre pour personnes physiques och erausgeholl ginn.

Här President, mir haten zu dësem Projet de loi eng Rei Avisen erakritt, zum engen natierlech dee vum Staatsrot, deen de Projet jo generell guttgeheescht huet a just e puer Remarken an eng Propos gemaach huet, déi d'Kommissioun dann awer och ugeholl huet.

E weideren Avis hat de Syvicol eis eraginn. Och dësen Avis ass generell positiv, ofgesi vun e puer Proposen a Froen. Eng Fro huet d'Zesummenaarbecht tëschent dem Statec an de Gemenge bei der Volkszählung betraff. Hei war d'Demande u sech, dass all Fraisen an deem Kontext vum Staat solle gedroe ginn.

Eng aner Fro huet sech op d'Mandatsdauer bezunn a mat den Auswirkungen op d'Wale 2029 beschäftegt, well fir de Syvicol d'Zesummespill vun deene modifizéierten Artikelen 5bis a 5quater net esou kloer war. Effektiv mussen déi zwou Dispositiounen zesumme gekuckt ginn. Vu dass laut dem Artikel 186 vum Walgesetz d'Gemengewale den zweete Sonnden am Oktober stattfannen, ausser dann eeben, wann d'Landeswale an d'Gemengewale zesumme fallen, wäerten d'Gemengeréit, déi d'nächst Joer gewielt ginn, bis no de Wale am Oktober 2029 am Amt bleiwen. Hiert Mandat geet da spëtstens den 31. Dezember 2029 op en Enn.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics hat den 8. November en Avis ofginn, huet awer och do keng besonnesch Remarken zum Projet de loi gehat.

De 4. Mäerz huet dann nach déi national Dateschutzkommissioun en Avis eragereecht an d'CNPD hat u sech virun allem Froe gestallt iwwert d'Aart a Weis, wéi d'Donnéen tëschent dem Statec an de Gemengen ausgetosch ginn. Besonnesch wat d'Roll vun de Gemengen am Kader vun der Volkszählung ugeet, hätt d'CNPD léiwer gesinn, wann dës Modalitéiten an engem Gesetz an net iwwer Reglement grand-ducal festgeluecht gi wäeren.

Här President, dëst wär et u sech schonn, ech wär scho bal um Enn vu mengem Bericht. Et ass e klengt Gesetz, wat awer, mengen ech, eng Auswirkung huet op d'nächst Joer. Déi weider Detailler kënn Der natierlech am schréffleche Rapport noliesen.

Am Numm vun der LSAP wëilt ech Iech natierlech soen, dass mer dëse Projet de loi selbstverständlech matstëmmen. An ech wënschen och elo scho jiddwerengem, dee sech dann d'nächst Joer bei egal wat fir enge Wale zur Wal stellt, bonne Chance a vill Erfolleg. An Iech soen ech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Rapportrice Simone Asselborn-Bintz.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Georges Mischo agedroen. Här Mischo, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Georges Mischo (CSV) | Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, mir stëmmen haut iwwert den Text vum Projet de loi 7892 of, fir verschidden Adaptatiounen an dräi Gesetzer virzehuelen, an dat en vue vun de Gemengewale 2023.

Ech soen am Ufank vu menger Ried der Deputéierter Simone Asselborn-Bintz Merci fir hire schréfflechen a mündleche Rapport.

Et geet bei dësem Projet drëm, fir d'Gesetzer ze adaptéieren, well d'Gemengewale bekanntlecherweis schonn den 11. Juni 2023 stattfannen an net am Oktober, esou wéi dat eigentlech geplangt war a wéi dat am Fong geholl och bei deene leschte Gemengewale de Fall war. Dofir mussen eng Partie Dispositiounen ugepasst ginn, fir dass déi Wale och ouni juristesche Onsécherheeten, Onkloerheeten an esou weider kënnen ofgehele ginn.

Weiderhi soll an Zukunft eng aner Basis un Donnéeën genotzt ginn, fir d'Unzuel u Schäfte a Membere vum Gemengerot ze determinéieren. Et sollen net méi d'Chifferen aus dem Recensement sinn, mee déi aus dem Registre national des personnes physiques, well dës méi aktuell sinn.

Mat béiden Ännerungen si mir als CSV eigentlech awerstanen, an och an den Aweise goufen et dozou just e puer marginal Kritikpunkten.

Wat allerdéngs de Prinzipp vum Verréckele vum Datum vun de Gemengewale ugeet, bleiwe mir bei der Positioun, déi mäi Fraktiounskolleg Claude Wiseler schonn a senger Ried zum Projet de loi 7095 zum Walgesetz de 6. Dezember 2017 zum Ausdruck bruecht huet.

Mir hunn eis deemools beim Gesamtprojet enthalten, waren awer géint d'Verréckele vun de Gemengewale an haten dofir och e Vote séparé ugefrot.

De Claude Wiseler huet fir eis Positioun verschidde Grënn opgezielt, déi fir eis och haut nach gëllen. Mir waren a si virun allem net dermat d'accord, dass d'Mandatsperiod vun de Gemengeréit, ob se

zu Beetebuerg, zu Bartreng, zu Mamer oder zu Esch sinn ..., dass d'Mandatsperiod vun deene Gemengeréit, déi fir sechs Joer gewielt sinn, vum Legislatuer einfach verkierzt gëtt respektiv ginn ass.

Mir fannen, dass dat vis-à-vis vun alle gewielte Gemengeresponsablen net fair ass, zemools well si et jo net am Viraus woussten. Mir waren deemools derfir, fir béid Walen am Joer 2023 op engem Dag ze organiséieren a stattfannen ze loossen.

Här President, Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir sinn eis natierlech bewusst, dass mir dat elo net méi verhënnere kënnen, an d'Walen definitiv den 11. Juni 2023 stattfanne wäerten. Deementspriedend hu mir de leschte Samschden op eisem Kongress och schonn eis Walcampagne fir 2023 lancéiert. Mir bleiwen haut awer mat eiser Position an der Kontinuitéit vun den Aussoe vun 2017.

Och wann et fir eis, wéi gesot, an der Suite vun der Upassung vum Datum logesch a richtig ass, fir dës Upassung vum de Gesetzter virzehuelen, si mir nach ëmmer net mam Point de départ vun dësen Adaptationen d'accord, an dofir stëmmt d'CSV-Fraktioun och géint dese Projet.

Ech soen Iech Merci fir d'Opmierksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Mischo. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Claude Lamberty. Här Lamberty, Dir hutt d'Wuert.

M. Claude Lamberty (DP) | Villmools merci, Här President. Als Éischt och emol e grouse Merci un d'Rapportrice, meng Quasi-Bänknopesch, d'Madamm Simone Asselborn-Bintz, fir hire gudd schrëftlechen a mëndleche Rapport.

Ech bleiwen hei stoen, well ech wëll et ganz kuerz maachen. De Rapport war wierklech esou gutt, dass mer einfach nëmme kënnen den Ok fir dat dote ginn. D'Gesetzter si jo ganz oft derfir do, fir d'Saache méi einfach ze maachen, méi kloer ze maachen. An ech mengen, hei si mer an esou engem Fall, wou mer am Superwaljoer, wou mer elo gläich wäerten dra sinn, ganz sécher wëssen, wat op eis duerkennt.

Ech mengen, et gi Saache verbessert, et gi Saachen ergänzt, et gi Saache méi kloer gemaach an notament dee Punkt vum Registre national des personnes physiques, dass dee geholl gëtt als Referenz, dat, mengen ech, ass eppes, wat d'Saach definitiv vereinfacht an definitiv méi kloer mécht.

Dat gesot, ginn ech nach eng Kéier den Accord vun der DP-Fraktioun a soe Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Lamberty. An da wier et um honorablen Här Marc Hansen. Här Hansen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Hansen (déi gréng) | Merci, Här President. Ausléiser vun dësem Projet de loi sinn déi virgezunne Wale vun Oktober 2013, déi mat sech bruecht hunn, dass déi nofolgend Chamberwalen net méi am Fréijoer, mee am Hierscht stattfannen. Och wann et reng mathematesch just all 30 Joer virkënn, dass mer e Superwaljoer mat Gemengen- a Chamberwalen hunn, war kloer, dass dësen Zenario 2023 géif antrieden. Duerfir ass och schonn direkt an der leschter Legislaturperiod eng Gesetzesännerung gemaach ginn, fir déi nächst Gemengewale kënnen am Fréijoer 2023 virzezielen, also vun den Nationalwalen, déi d'nächst Joer am Hierscht sinn, ze trennen.

Dës Trennung respektiv dës Virzéie vun de Gemengewale gouf deemno schonn duerch

d'Walgesetzännerung, déi Niklosdag 2017 hei an der Chamber gestëmmt ginn ass, erméiglecht, an den offiziellen Datum ass schonn am Dezember 2021 iwwer Règlement grand-ducal op den 11. Juni 2023 festgeluecht ginn.

Allerdéngs waren am Gesetz vun 2017 nach net all Detailer dozou gekläert. Mam Projet de loi vun haut de Mëtteg suerge mer elo fir déi néideg lescht Upassungen, fir juristesche Lacunen an Inkohärenzen ze evitéieren an d'Kohärenz vun de Walreegelen a Walprozeduren ze garantéieren.

Et ass schonn e puermol erwänt ginn: E weideren zentrale Punkt vun dësem Projet betrëft déi statistesch Grondlag, fir d'Mandatsberechnung respektiv fir déi offiziell Zuel vun de Gemengeréit a Schäfferéit festzeleeën, déi et an all Gemeng ze besetze gëllt.

Vill Leit wëssen zwar, dass d'Awunnerzuel vun de Gemengen eng Roll bei der Gréisst vum Gemengerot spillt an och a puncto Majorz- a Proporzsystem. Mee Detailer, wéi d'Reegel, dass Gemengen ënner 10.000 Awunner 2 Schäfferen zegutt hunn, mee déi méi grouss tëscht 3 a 6, oder dass d'Gemengen ab 10.000 Awunner net méi just 13, mee 15 Sätz am Gemengerot musse besetzen, an déi iwwer 15.000 Awunner 17 Sätz an esou weider, sinn net ëmmer bekannt.

Et ass also wichteg, dass dës Populationszuele fir d'Wal esou akkurat an esou aktuell wéi méiglech sinn an der Realitéit um Terrain gerecht ginn. Do gëtt sech elo op de Registre national des personnes physiques an net méi op d'Volkszählung baséiert.

degi gréng begrëissen dëst, well d'Donnéeën domadder méi prezis, méi aktuell a mat manner Opwand ze kréie sinn – eng sënnavoll Simplification administrative.

Mat dësem Projet hake mer kuerz gesot e puer wichteg, awer éischter technesch Punkten am Bezuch op d'Walen of. Duerfir fannen ech et wichteg, de Mëten och drop hinzeweisen, dass dese Projet de loi net deen eenzeggen ass, deen Ännerungen en vue vun de Gemengewalen 2023 an och doriwwer eraus mat sech wäert bréngen.

Sou läit jo bei de Kolleegen vun der Institutionskommissioun nach dee méi politesche Projet de loi, mat deem den Delai fir d'Aschreiwung op d'Wielerleschte vun den net Lëtzebuerger Wieler bei de Gemengewalen ëm en décke Mount, 32 Deeg, soll verkierzt ginn an och déi bisheereg Residenzklausel vu fënnf Joer fir d'Gemengewal opgehuewe gëtt. Domadder wäerte weesentlech méi Matbiergerinnen a Matbierger um lokalen Niveau kënnen um kommunalpolitesche Liewen deelhuefen, wat enger längerfristeger Fuerderung vun där grénger Partei entsprécht.

Ofschléissend wëilt ech der Rapportrice, der Madamm Simone Asselborn-Bintz, nach Merci soe fir hiren detailléierte schrëftlechen a mëndleche Rapport a ginn och den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Marc Hansen. An ech ginn d'Wuert weider un den honorablen Här Jeff Engelen.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Ech wëll fir unzefänken der Rapportrice, der Madamm Simone Asselborn-Bintz, en häerzleche Merci soe fir dese schrëftlechen a mëndleche Rapport. Ech mengen, et ass alles gesot. An ech mengen, et ass och elo vun alle Säite belicht ginn, de Pro an de Kontra.

An ech ginn domadder den Accord vun der ADR zu dësem Gesetzesprojet. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Engelen. An da wier et elo un där honorablen Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, och vu menger Sait der Rapportrice e grouse Merci fir den exzellente schrëftlechen a mëndleche Rapport. Mir ginn och eis Zoustëmmung zu dësem.

An et ass wierklech schued, dass mer haut net och nach kënnen dat Gesetz vun der Residenzklausel vu fënnf Joer, déi aboléiert gëtt, matstëmme. Dat wier genial gewiescht, wa mer déi zwee Gesetzter an engem Dag hätte kënnen stëmme. Mee dat wäert jo hoffentlech geschwënn um Rôle sinn, an da si mer wierklech frou, fir dat och kënnen ze stëmme.

Merci!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. An da wier et um honorablen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci der Madamm Simone Asselborn-Bintz fir dee gudd schrëftlechen a mëndleche Rapport. Och mir Piraten sinn averstanen, well et muss ee bedenken, dass mer elo zwee Datumen hunn. Dat stäerkt och nach eng Kéier d'Demokratie hei am Land, well ee seng Programme ka vill besser dem Bierger vermëttelen. Et schwätzt ee vill méi iwwert d'Themen, wéi wa mer Chamber- a Gemengewalen zesummen hätten. Dat heescht, et ass och nach e Plus un Demokratie, dee mer doduerjer kréien.

Bon, déi sechs Méint, dat kann ee gesinn. Déi eng, déi wëlle méi laang op hirem Poste bleiwen. Ech freeë mech drop, dass ech ka sechs Méint éischter bei mir an der Gemeng wien.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Inneministesch Taina Bofferding.

Prise de position du Gouvernement

Mme Taina Bofferding, Ministre de l'Intérieur | Jo, merci, Här President. Ech mengen, ech brauch net weider op d'Modifikatiounen anzegoen. D'Rapportrice huet dat esou ausféierlech gemaach, an och d'Riedner duerno hunn nach eng Kéier d'Wichtigkeet ervirgestrach. Virun allem ass et gutt, dass mer hei elo fir Kloerheet suergen.

Ech muss soen, ech fannen et och schued, dass mer net hei unanime sinn. Och wann et e kleng Projet ass, esou mengen ech, wär dat awer och vun der Symbolik hier gutt gewiescht, well un déi Diskussioun kann ech mech net méi esou erënneren, dass mer déi an der Kommissioun haten. Mee bon, ech huelen et dann eeben hei zur Kenntnis.

Wat vläicht nach interessant ass, wa mer elo schonn doriwwer schwätzen, well ech weess, dass scho ganz vill Gemengen elo froen, well dann an Zukunft, fir d'Gréisst vun de Gemengeréit ze fixéieren, mer eis jo net méi op d'Basis vun der Volkszählung beruffen, mee mer jo dann den RNPP huelen. Hei wäerte mer ëm den 30. September dës Donnéeën kucken a wäerten dann dee Moment och d'Reglement huelen an de Gemenge matdeelen, dass se wëssen, wéi vill Leit dann an Zukunft an deene jeeweilege Gemengeréit ze bestëmmen sinn.

Voilà, dëst gesot, nach eng Kéier trotzdem merci fir dee Support, deen do ass. An och ech hoffen, dass mer geschwënn dann deen zweeten Deel, eeben d'Ophiewe vun der Residenzklausel, kënnen hei ..., also dass dat hei ka vun Iech gestëmmt ginn. Ech mengen, dat alles ass am Zeeche vun der Stärkung

vun der Demokratie. Dann hoffe mer natierlech alleguerten, dass vill Leit sech d'nächst Joer mellen, déi gewëllt sinn, eeben eng Verantwortung an der Politik an hirer Gemeng ze iwwerhuelen.

An dann, wann Der erlaabt, vläicht eng kleng Remark nach dozou. Ech gesinn hei och de Syvicolspresident. Mir ware kierzlech zesummen, wou mer eis iwwerluecht hunn: Maja, wa mer gäre wëllen nach Leit motivéieren, an d'Lokalpolitik ze goen, hu mer wëlles, dëst Joer esou eng Aart Porte ouverte ze organiséieren, wat dann am Endeffekt bei eis eng Porte vun der Semaine gëtt, wou mer en Appell wäerten un d'Gemenge maachen, sech deem unzeschleissen an de Leit ze weisen, wéi interessant a wéi flott eeben e Mandat an der Lokalpolitik ass, dass se net nëmmen eng Kéier de Gemengerot vu banne gesinn, de Sall oder just de Büro vum Buergermeeschter, vun der Buergermeeschtesch, mee dass se och esou nach kënnen direkt de Kontakt hunn.

A wie weess, vläicht kréie mer jo nach e puer Leit iwwerzeegt a vläicht nach méi Jonker an och méi Fraen. Ech mengen, dat géif och eise Gemenge guttduen.

Merci!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools Madamm Inneministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7892. Den Text steet am Document parlementaire 7892⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7892 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir kommen elo zu de Votes par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi 7892 ass mat 38 Jo-Stëmme géint 21 Nee-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7892 est adopté par 39 voix pour et 21 voix contre.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Josée Lorsché), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue (par Mme Djuna Bernard) et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Léon Gloden (par M. Max Hengel), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Martine Hansen), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Georges Mischo).

Ech hat vergiess ze soen, datt ee virun engem Vott sech op sengem Poste muss aloggen, fir kënnen mat ofzestëmmen. An ech hu gemierkt, datt dat ee Feeler vu mir war, datt ech allkéiers ëmmer erëm déi verschidden Deputéierten dorobber muss hiweisen.

(Brouhaha et hilarité)

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Här President, dat gëtt eng Zwouminuttestrof.

M. Fernand Etgen, Président | Absolutt! Jo.

Une voix | Här President, ech sinn och am Fall.

M. Fernand Etgen, Président | Jo, jo! Mir hunn dat alles enregistriert.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

3. Question élargie n° 148 de M. Gilles Roth au sujet de l'imposition des plus-values réalisées lors de la vente d'un bien immobilier

Mir kommen elo zur erweiterter Fro Nummer 148 vum Här Gilles Roth iwwert d'Besteuerung vun der Plus-value beim Verkaf vun Immobilien. Den Auteur huet fënnf Minutten Zäit, fir seng Fro virzedroen, an der Regierung stinn zéng Minutten zou. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

M. Gilles Roth (CSV) | Merci, Här President. Ech wéilt soen, dass mer als CSV der Meenung sinn, dass ee virun allem déi breet Mëttschicht, déi eigentlech bei all Kris de Bockel muss duerhalen, reegelméisseg steierlech entlaaschte sollt. Dat ass fir eis eng Fro vu Steiergerechtegkeet.

D'Fro vu Steiergerechtegkeet spilt sech awer och op anere Felder of, sou zum Beispill bei der Besteuerung vun der Plus-value bei der Veräusserung vun enger Immobilie.

Ech hunn dat schonns méi oft op dëser Tribün gesot a fir d'lescht bei dem Stabilitéitspakt: Et kann eigentlech net sinn, dass eng Persoun sech op Käschte vun der Allgemengheet eng gëllen Nues verdéngt an net den néidege Retour op finanziellem Plang der Allgemengheet derfir zrëckgëtt!

Et ass net novollzéibar, dass wann ech eng Plus-value maache vun 100.000 oder 200.000 Euro, wann ech zum Beispill en Appartement, wat ech hunn, no zwee Joer erëm verkafen an ech net – wéi eigentlech normal op mäi Loun – da praktesch 40 % Steieren drop bezuelen, mee nëmmen d'Hallschent, 20 %.

Am Sënn vun der sozialer Gerechtegkeet plädéiere mir derfir, dass een nëmme méi soll an de Genoss vun der reduzierter Plus-value-Steier vun 20 % kommen, wann een eng Wunneng méi wéi fënnf Joer am Besëtz huet. An dat ass fir eis eng Moossnam, fir géint Spekulation virzegoen.

Dat gesot, ass et awer fir eis och gradesou onverständlech – an dat ass eigentlech de Kär vu menger Fro –, dass ee beim Verkaf vun enger aler Immobilie, déi een zum Beispill geierft huet, praktesch awer vum Staat bei d'Issett gelooss gëtt.

Ech erkläre mech: Ech ierwen en Haus aus de 60er-Joren – loosse mer soen: 1960 gebaut ginn. De geschaten deemolege Wäert vum Haus läit do bei ronn – loosse mer soen – 500.000 Lëtzeburger Frang. Ëmgerechent sinn dat 12.500 Euro. Haut ass dat Haus – ech soen elo, fir et ronn ze maachen – ronn 600.000 Euro wäert. Dat heescht, 48-mol méi wéi 1960. Dat ass eng Wäertsteigerung vu 4.800 %!

Elo ass et awer esou, dass wann ech dat Haus verkafen – wat jo u sech eng gutt Saach ass, well domat gëtt jo och weider Logement geschaaft –, da ginn ech op där Plus-value besteiert an do besteet e

Korrekturmechanismus, e sougenannte „coefficient de réévaluation“. Dëse Koeffizient dréit awer null der reeller Präisentwécklung op dem Immobiliemarché Rechnung. Gekuckt gëtt dem Gesetz no d'Entwécklung vum Indice des prix à la consommation, dat heescht, den normale Verbraucherindex.

Vun 1960 bis elo huet sech den Index vu ronn 131 op iwwer 900 gesteigert. Dat ass also eng Versiweifachung. Awer op där anerer Säit ass et eng Veraachtavéierzefachung vum dem Wäert vun der Immobilie. Do entsteet deemno iwwert d'Joren en zolidd Ongläichgewicht, dat oft fir déi Leit, déi betraff sinn, absolut net novollzéibar ass.

De Mechanismus vun de Koeffizienter gouf fir de präzise Fall vun der Plus-value-Besteuerung 1978 an eis Steiergesetzgebung ageschriwwen, iwwregens vum kierzlech verstuerwenen deemolege Finanzminister Jacques Poos.

Meng Froen un d'Finanzministesch sinn der véier: Wéi bewäert d'Madamm Finanzministesch den aktuelle Reevaluatiounsmechanismus, deen also zu enger Diskrepanz féiert zwëschen der – ech soen emol – 48-moleger Wäertsteigerung, déi et reell ass, an der nëmmen 7-moleger Reevaluatioun, déi d'Gesetz virgesäit, wat dann natierlech zu grouse Plus-valuen an och zu grouse Steierbelaaschtungen vun de Leit féiert? Ass eng Adaptatioun all zwee Joer un d'Vebraucherpräisevolutioun nach ëmmer ugemooß? Gedenkt d'Madamm Finanzministesch, op dësem Punkt nozebesseren? A wéi steet d'Regierung zu engem Eropsetze vum Delai vun aktuell zwee op fënnf Joer, fir vum Demi-taux global bei der Plus-value-Besteuerung kënnen ze profitéieren?

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Roth. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Finanzministesch Yuriko Backes.

Mme Yuriko Backes, Ministre des Finances | Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, villmools merci un den Deputéierte Roth fir dës Fro. Et ass eng relativ technesch Matière, déi een eventuell och hätt kënnen fir d'ëischte Kéier an enger Kommissioun vläicht abordéieren. Ech sinn natierlech och ganz frou, dat an deem heite Kontext ze abordéieren. Mir wäerten an engem Mount eng gréisser Diskussioun hunn am Kader vum Steuerdebat. Dat ass vläicht eng vun deene Saachen, op déi een iwwert déi nächst Wochen a Méint och kann zrëckkommen.

Dir hutt et gesot: De Legislature huet am Joer 1978 eng Adaptatioun virgeholl, fir dass een déi monetär Plus-value, déi duerch d'Inflatioun generéiert ginn ass, net versteiere muss. D'Iddi vum Legislature war also, dass de Steierzueler nëmmen op der reeller, also der inflatiounsberengenger Plus-value soll besteiert ginn.

D'Koeffizienter sinn all zwee Joer am Kader vum Budgetgesetz aktualiséiert ginn, fir effektiv der Inflatioun Rechnung ze droen. D'Regierung Juncker wéi och mäi Predecesseur, déi hunn dee System och weidergefouert, fir all zwee Joer eng Adaptatioun virzehuelen.

Firwat all zwee Joer? Bon, ech mengen, mat der déiwer Inflatioun iwwert déi lescht Joren war do ni wierklech e Besoin, fir dat méi oft ze maachen. Ech mengen, dat ass och en Thema. Vu dass haut d'Inflatioun och esou ass, wéi se ass, a mer net wëssen, a wéi eng Richtung d'Evolution geet, mee wou mer et eis awer kënnen virstellen, kéint een natierlech och driwwer nodenken, ob et sënnavoll wär, dat vläicht méi reegelméisseg ze maachen an enger Situatioun